

Parlamentul
Republicii Moldova

DB-04 nr. *269*
25 mai 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr.90 din 06.04.2023)

În conformitate cu articolul 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică a examinat proiectul menționat prin prisma legislației în vigoare și expune următoarele considerente.

I.Aspecte generale.

Proiectul este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament în conformitate cu art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Prezentul proiect de lege vine să modifice Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere, Legea nr.8/2005 cu privire la Portul Internațional Liber "Giurgiulești" și Legea nr.182/2010 cu privire la parcurile industriale.

Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 din Constituție.

Conform Notei informative implementarea proiectul de lege nu presupune alocarea de resurse financiare suplimentare din bugetul de stat.

II. Obiecții și propuneri de ordin juridic.

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege și reține că modificările propuse în proiectul de lege vin să dubleze prevederile actelor normative existente în domeniul zonelor economice libere și desfășurării activității de întreprinzător. În această ordine de idei, recomandăm autorilor reevaluarea oportunității promovării proiectului de lege și prezintă următoarele argumente în acest sens.

• Constatăm necorespunderea scopului proiectului de lege și conținutului acestuia. Conform opiniei autorilor, inițierea modificării cadrului normativ

existent a fost generată de situația creată după incendiul din anul 2022 ce a avut loc pe teritoriul Portului Internațional Liber "Giurgiulești", când Agenția de Supraveghere Tehnică nu a putut interveni cu un control pentru a stabili cauza și consecințele incendiului, or în opinia autorilor cadrul normativ nu oferă toate pârghiile pentru a interveni în situații speciale. Contrazicem opinia și ținem să reamintim că, în prezent activitatea zonelor economice libere este reglementată detaliat în câteva acte normative, de baza fiind Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere și Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Astfel, Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător identifică trei feluri de controale: **control comun** – control la care participă simultan controlori din partea a două sau mai multe organe de control; **control inopinat** – control care nu este inclus în planul anual al controalelor și care se efectuează cu scopul verificării respectării cerințelor stabilite de legislație; **control planificat** – control efectuat conform planului anual al controalelor, în baza analizei și evaluării conform criteriilor de risc. Articolul 19 stabilește "Temeiurile și condițiile efectuării controalelor inopinate". În acest context informăm, că alin.2) a art.19 prevede expres că, controlul inopinat poate fi desfășurat în situația *prezenței informațiilor veridice, susținute prin probe, despre existența cazurilor de încălcare a legislației sau a situațiilor de avarie, despre modificarea ori încălcarea regulilor de securitate, fapt ce prezintă un pericol iminent pentru viața și/sau bunurile oamenilor și pentru mediu, cu un prejudiciu estimabil nu mai mic de 30 de salarii medii lunare pe economie prognozate de Guvern pentru anul în care s-a depistat încălcarea.*" Introducerea altor prevederi ce pot servi temei pentru efectuarea controalelor inopinate, altele decât cele prevăzute în nota informativă și legislația existentă, poate fi tratată drept încercarea de a lărgi abuziv competențele organelor de control la capitolul controale inopinate și în opinia noastră poate încălca drepturile agenților economici.

• Prin proiectul de lege autorii vin să completeze Legea nr.8/2005 cu privire la Portul Internațional Liber "Giurgiulești" cu noțiuni precum controlul planificat și controale neplanificate. Observăm neconcordanța noțiunilor menționate cu cadrul legal existent și atenționăm că, în conformitate cu Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere controale planificate, sunt controalele desfășurate nu mai des de o dată în decursul unui an calendaristic, **de către toate organele de control concomitent** și nu cum prevede proiectul de lege, că acestea se desfășoară nu mai des de o dată în decursul unui an calendaristic **pentru fiecare organ de control**. Constatăm apariția riscului de abuz pe segmentul efectuării controalelor de către organele de control.

• Cu referire la controalele inopinate ținem să informăm că, în conformitate cu alin.(4) al articolului 1 din Legea nr.440/2001 "Zonelor libere, în scopul realizării obiectivelor asumate, li se acordă regimuri preferențiale de stimulare a activității de întreprinzător. **Modificări ale regimului și ale modului de desfășurare a activității de întreprinzător într-o zonă liberă sînt posibile numai prin introducerea unor modificări în prezenta lege.**" În vederea respectării principiului legalității și echilibrului între reglementările concurente, sugerăm autorilor revizuirea modificărilor propuse la Legea nr.8/2005 și examinarea oportunității completării preferențiale a Legii nr.440/2001. Tot aici, ținem să cităm conținutul alineatelor (2) și (2¹) ale art. 3 din Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere care stabilesc expres că "Proiectele de acte normative elaborate de către autoritățile administrației publice și administrațiile zonelor libere care urmează să reglementeze activitatea zonelor libere sînt supuse unei expertize obligatorii la Ministerul Economiei." **Întru evitarea unor situații confuze susținem obligativitatea prezentării și anexării la dosar a opiniilor Ministerului Economiei și ale administrațiilor zonelor libere referitor la modificările propuse prin proiectul de lege.**

• Pledăm pentru necesitatea și obligativitatea asistenței poliției în cadrul efectuării controalelor de către organele de control, astfel la Art.I din proiectul de lege, în redacția nouă a alin.(26) al art.6 din Legea nr.440/2001 cuvintele "sau, în caz de necesitate, cu asistența" se vor exclude. Aceeași mențiune este valabilă și pentru alin.(9¹) al art.3 propus în Art.II din proiectul de lege.

• În noul alin.(9²) al art.3. din Legea nr.8/2005 după cuvântul "Internațional" se va completa cu sintagma "Giurgiulești".

III. Respectarea procedurilor de tehnică legislativă.

În vederea respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative atenționăm:

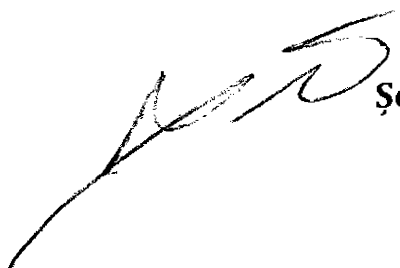
- asupra necesității respectării art.40 din Legea nr.100/2017 care stabilește expres actele obligatorii ce constituie dosarul de însoțire a proiectului actului normativ. Astfel, proiectul actului normativ este prezentat autorității publice cu competență de adoptare, aprobare sau emitere împreună cu dosarul de însoțire, care conține: nota informativă; avizele și recomandările, în original, recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice; rapoartele de expertiză, în original; sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice și sinteza recomandărilor reprezentanților societății civile, dacă există, indicându-se acceptarea sau argumentarea respingerii propunerilor, obiecțiilor și recomandărilor și alte materiale, după caz, în baza cărora a fost

elaborat proiectul de act normativ. **Atestăm lipsa avizelor, recomandărilor și rapoartelor de expertiză.**

- se va ține cont de elementul structural sau constitutiv al unui act normativ/legislativ, astfel se va indica denumirea, numărul și prin bară anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat.

- întru respectarea art.54 din Legea nr.100/2017 proiectul de lege se va supune unei prelucrări redacționale și ortografice și se va revizui textul acestuia întru ajustarea la exigențele normelor tehnicii legislative.

Urmare celor expuse mai sus, Direcția generală juridică concluzionează că proiectul de lege nu întrunește exigențele de accesibilitate, previzibilitate și claritate - elemente caracteristice calității unui act normativ, care constituie o condiție vitală pentru menținerea securității raporturilor juridice și ordonarea eficientă a relațiilor sociale (a se vedea HCC nr. 21 din 22 iunie 2016, § 55) și în această ordine de idei luând în considerație cele constatate, recomandăm autorilor reexaminarea proiectului de lege prin prisma obiecțiilor înaintate.

**Șeful Direcției generale
ION CREANGĂ**

ex.: Viorica Stratiev
tel.: 022.820.584
e-mail: viorica.stratiev@parlament.md